

<https://www.eatanews.org/wp-content/uploads/2014/10/Section-8-THE-CTA-WRITTEN-EXAMINATION.pdf>

8 EGZAMIN PISEMNY NA CTA

8.1 Wstęp i omówienie

- 8.1.1 Omówienie Egzaminu Pisemnego**
- 8.1.2 Cel Egzaminu Pisemnego**
- 8.1.3 Punktacja każdej części Egzaminu Pisemnego**
- 8.1.4 Dziedzina specjalizacji**
- 8.1.5 Język i tłumaczenie**
- 8.1.6 Anonimowość**
- 8.1.7 Całkowita objętość**
- 8.1.8 Sposób przedstawienia**

8.2 Egzamin Pisemny w dziedzinie doradztwa

- 8.2.1 Część A: Autoportret zawodowy**
- 8.2.2 Część B: Twoje szkolenie i rozwój osobisty**
- 8.2.3 Część C: Studium przypadku klienta lub studium projektu**
- 8.2.4 Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury**

8.3 Egzamin Pisemny w dziedzinie edukacji

- 8.3.1 Część A: Autoportret zawodowy**
- 8.3.2 Część B: Twoje szkolenie i rozwój osobisty**
- 8.3.3 Część C: Studium przypadku klienta lub studium projektu**
- 8.3.4 Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury**

8.4 Egzamin Pisemny w dziedzinie psychoterapii

- 8.4.1 Część A: Autoportret zawodowy**
- 8.4.2 Część B: Twoje szkolenie i rozwój osobisty**
- 8.4.3 Część C: Studium przypadku klienta**
- 8.4.4 Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury**

8.5 Egzamin Pisemny w dziedzinie organizacji

- 8.5.1 Część A: Autoportret zawodowy**
- 8.5.2 Część B: Sprawozdanie z doświadczeń zdobytych podczas szkolenia**
- 8.5.3 Część C: Studium przypadku/ projekt**
- 8.5.4 Część D: Pytania dotyczące teorii i literatury**

8.6 Sprawdzanie Egzaminu Pisemnego

8.6.1 Wskazówki dla sprawdzających

8.6.2 Punktacja i ocena Egzaminu Pisemnego

8.6.3 Ewaluacja

8.6.4 Procedury sprawdzania

8.7 Procedury odwoływania się od wyników Egzaminu Pisemnego

8 EGZAMIN PISEMNY NA CTA

8.1 Wstęp i omówienie

8.1.1 Omówienie Egzaminu Pisemnego

Egzamin Pisemny, który wcześniej nazywano Studium Przypadku, składa się z czterech części:

A. Autoportret kandydata i opis jego pracy jako Analityka Transakcyjnego

B. Sprawozdanie z doświadczeń dotyczących uczenia się zdobytych podczas szkolenia w AT

C. Studium przypadku klienta lub studium projektu

D. Teoria i literatura. Od kandydata wymaga się udzielenia odpowiedzi na sześć pytań dotyczących teorii i praktyki analizy transakcyjnej.

8.1.2 Cel Egzaminu Pisemnego

Celem Egzaminu Pisemnego jest zademonstrowanie posiadania przez kandydata kluczowych kompetencji w wybranej przez niego dziedzinie zastosowań oraz pokazanie jego skutecznej i etycznej pracy jako Analityka Transakcyjnego ugruntowanego w teorii [AT].

8.1.3 Punktacja każdej części Egzaminu Pisemnego

Należy udzielić odpowiedzi w częściach A, B, C i D Egzaminu Pisemnego. Waga poszczególnych części wynosi: A = 20%, B = 10%, C = 35%, D = 35%. Uzyskanie 100% oznacza wynik bezbłędny. Egzamin Pisemny zostanie odroczone, jeśli całkowity wynik jest niższy niż 65% lub jeśli egzamin nie spełnia wymagań opisanych w punkcie 8.6.2.

8.1.4 Dziedzina specjalizacji

Egzamin Pisemny musi dotyczyć dziedziny specjalizacji zadeklarowanej przez kandydata. Osoba oceniająca [egzamin] zdecyduje czy warunek ten został spełniony. Jeżeli osoba oceniająca nie będzie tego pewna, odeśle Egzamin Pisemny do Koordynatora Grupy Językowej kandydata, a [Koordynator] podejmie w tej sprawie decyzję. W przypadkach dyskusyjnych ostateczną decyzję podejmie Egzaminator Superwizujący.

8.1.5 Język i tłumaczenie

Egzamin Pisemny może być napisany w każdym języku, którym posługują się dostępni egzaminatorzy. Nie ma obowiązku tłumaczenia go w celu przedstawienia na Egzaminie Ustnym. (Wymagania dotyczące tłumaczenia dokumentów znajdują się w Rozdziale 9.8.2).

8.1.6 Anonimowość

Egzamin Pisemny powinien być anonimowy. Odpowiedzialność za zachowanie anonimowości leży po stronie kandydata. W tekście nie powinny się znaleźć żadne wskazówki pozwalające na zidentyfikowanie kandydata, Superwizora Prowadzącego lub trenerów. Ten wymóg chroni kandydata. Jeżeli kandydat umieści w swoim Egzaminie Pisemnym jasne wskazówki pozwalające na zidentyfikowanie instytucji szkoleniowej lub trenera, egzamin zostanie automatycznie zwrócony kandydatowi. Nie wolno ujawniać danych klienta w psychoterapii lub doradztwie opisanego w studium przypadku. W innych dziedzinach anonimowość należy zachować wszędzie tam, gdzie jest to możliwe.

8.1.7 Całkowita objętość

Egzamin Pisemny w języku angielskim i niemieckim nie może liczyć więcej niż 24.000 słów. Dla języka francuskiego i włoskiego limit wynosi 26.500 słów. Ekwiwalenty dla innych języków zostaną ustalone przez Koordynatora Grupy Językowej i właściwe Komisje Standardów Szkoleniowych.

Wysyłając Koordynatorowi Językowemu Egzamin Pisemny kandydat powinien dołączyć podpisane oświadczenie o liczbie słów w Egzaminie Pisemnym. Koordynator może poprosić o wersję elektroniczną egzaminu, jeżeli uzna, że zachodzi taka potrzeba.

Diagramy i bibliografia mogą być umieszczone w egzaminie *dotatkowo*, poza limitem słów. W szczególnych przypadkach Koordynator Grupy Językowej może także udzielić pozwolenia na zamieszczenie załącznika; taki załącznik może mieć na celu, na przykład, tylko wyjaśnienie kontekstu pracy lub projektu. Załącznik nie może zawierać informacji, które zwykle umieszczają się w samym egzaminie i które podlegałyby formalnej ocenie.

Studium przypadku może dotyczyć grupy, pod warunkiem, że co najmniej jeden jej uczestnik został opisany.

8.1.8 Sposób przedstawienia

Egzamin Pisemny powinien:

- Być napisany na maszynie lub w edytorze tekstów
- Wydrukowany na papierze formatu A4
- Wydrukowany jednostronnie
- Mieć podwójną interlinię w części zasadniczej, ale
- Bibliografia i wszystkie transkrypcje mogą mieć pojedynczą interlinię
- Być solidnie oprawiony i profesjonalnie zaprezentowany

Wszystkie strony powinny:

- Mieć marginesy rozsądnej szerokości
- Być ponumerowane kolejno w całym dokumencie egzaminacyjnym

8.2 Egzamin Pisemny w dziedzinie doradztwa

8.2.1 A) Autoportret zawodowy

Za tą część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 20% wszystkich punktów.

Kandydat opisuje kontekst swojego stylu pracy i swoją tożsamość Analityka Transakcyjnego w doradztwie w swojej specjalności.

- Przedstaw swój zawód, kontekst twojej pracy (strukturę organizacyjną, typ klienta, system klienta itp.) i opisz swoją tożsamość Analityka Transakcyjnego wykorzystującego analizę transakcyjną w doradztwie w twojej specjalności.
- Uwzględnij rodzaje spraw, pojawiające się problemy i zasoby, które tworzą kontekst twojej praktyki oraz to, jak wpływają one na twoją pracę Analityka Transakcyjnego.

8.2.2 Część B: Twoje doświadczenie uczenia się i twój rozwój osobisty w okresie szkolenia w AT

Za tą część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 10% wszystkich punktów.

- Opisz swój rozwój w okresie szkolenia w AT i powody, dla których wybrałeś AT.
- Zastanów się nad zdobytymi w trakcie nauki ważnymi doświadczeniami, które stały się znaczące dla rozwoju twojej tożsamości doradcy w AT.
- Omów swoje stanowisko dotyczące aspektów etycznych, profesjonalnych i prawnych, które są ważne w twojej pracy.

8.2.3 C) Studium projektu/Studium przypadku

Za tą część Egzaminu Pisemnego można otrzymać 35% wszystkich punktów.

Odwołaj się do KLUCZOWYCH KOMPETENCJI (patrz Rozdział 5.) na podstawie, których twoje Studium projektu/przypadku będzie oceniane i zawrzyj w studium dowody posiadania tych kompetencji. Upewnij się, że prezentacja jest spójna i ma czytelną strukturę.

- Studium projektu/przypadku powinno pochodzić z wybranej przez kandydata dziedziny zastosowań; powinno stanowić typowy przykład z profesjonalnej praktyki kandydata w tym obszarze,
- Studium projektu/przypadku służy pokazaniu kluczowych kompetencji doradczych w praktycznym zastosowaniu oraz zaplecza teoretycznego.
- Opis procesu powinien jasno przedstawiać twoje role/tożsamość zawodową w doradztwie w AT.
- Część C może mieć formę:
 - *Studium projektu* z profesjonalnego obszaru pracy Analityka Transakcyjnego. Musi ono mieć charakter badań podłużnych lub przekrojowych, w tym uwzględniać planowanie, implementację i ocenę, np. opieka duszpasterska w szpitalu, indywidualne i grupowe poradnictwo dla rodziców w instytucji społecznej, coaching dla kadry zarządzającej w firmie itp.
 - *Studium przypadku* ukazujące proces doradzania konkretnemu klientowi lub systemowi klienta w określonym przedziale czasu.

Kilka wskazówek praktycznych:

- Wskaż dlaczego jesteś skuteczny i jak to robisz, jakie interwencje wykorzystujesz, aby stymulować klienta/system klienta do rozwiązywania problemów i do zmiany.
- Uwzględnij tylko istotne informacje; to, co jest niezbędne do zrozumienia konkretnych kompetencji zawodowych, które chcesz przedstawić w swoim Egzaminie Pisemnym.
- Przedstaw harmonogram Studium projektu/przypadku
- Umieść odwołania do autorów koncepcji, do których nawiązujesz; podaj wszystkie odniesienia i kompletną bibliografię.

Poniżej w punktach sugerowana struktura twojego Studium projektu/przypadku (tylko jako wskazówka).

1. Abstrakt

Bardzo krótkie streszczenie Studium projektu/przypadku.

2. Kontekst

Opis kontekstu doradzania; klient, warunki ogólne, tło instytucjonalne i organizacyjne, zalecenia, kolejność, istotne aspekty systemu, aspekty hierarchiczne itd.

3. Analiza sytuacji (ocena)

Istniejący problem i mocne strony klienta/systemu klienta oraz twoja definicja problemu, przedstawienie mocnych stron i zasobów klienta/systemu klienta, pierwsze hipotezy, intuicje, wewnętrzna refleksja na temat twoich własnych mocnych stron i ograniczeń jako doradcy w AT, zebranie dodatkowych danych, analiza, weryfikacja pierwszej hipotezy.

4. Ustanowienie relacji doradczej i kontraktu/kontraktów

Proces tworzenia relacji doradczej opartej na zaufaniu oraz jej podstawa filozoficzna i teoretyczna, a także proces, teoria i przemyślenia własne kandydata dotyczące kontraktowania.

5. Projekt planu leczenia w doradztwie lub strategia planowania

Istotne kwestie, metody i strategie, wynikające z powyższych punktów (od 2 do 4) potrzebne do zaplanowania interwencji doradczych. Identyfikacja celów długo i krótkoterminowych.

Rozważenie istotnych kwestii, metod i strategii wykorzystujących AT. Można również uwzględnić inne metody i koncepcje. Komentarz dotyczący podstawowych idei i wartości istotnych z punktu widzenia planowanego procesu doradzania.

6. Raport z procesu doradzania

Opis współtworzenia procesu doradzania opartego na adekwatnych koncepcjach AT: znaczących kroków w realizacji zaplanowanego procesu doradzania, różne stadia [procesu], konkretne przykłady efektywnych środków i interwencji, zarządzanie w fazach nieefektywnych, zmiany w planowaniu, kontraktowanie i realizacja, zapobieganie, rozwiązania zorientowane na zasoby, rozwój osobisty i zarządzanie kryzysowe.

7. Ewaluacja i prognoza

Gwarancja jakości: kryteria pomiaru zmiany, ewaluacja procesu i realizacja kontraktów. Prognoza: obecny stan procesu doradzania, możliwe przyszłe aspekty, dalsze kroki prowadzące do pożądanego rozwoju.

Jak oceniasz zmiany, które zaszły w wyniku twojej interwencji?

8. Uwagi końcowe

Refleksje dotyczące osobistych i zawodowych doświadczeń zdobytych w czasie pracy nad tym projektem lub przypadkiem.

9. Bibliografia

8.2.4 D) Jak kandydat radzi sobie z teorią i literaturą

Za tą część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 35% wszystkich punktów.

W tej części egzaminu kandydat powinien zaprezentować:

- Znajomość różnych teorii AT
- Umiejętność konceptualizowania praktyki doradztwa w z punktu widzenia AT
- Jak wykorzystać teorię do ukierunkowywania swojej pracy

Aby to zrobić, kandydat musi odpowiedzieć na sześć z niżej wymienionych pytań. Może zrobić to w osobnej części Egzaminu Pisemnego lub też włączyć teorię do Studium projektu/przypadku (część C Egzaminu Pisemnego).

Przy odpowiadaniu na pytania kandydatów zachęca się do uwzględnienia następujących wskazówek:

- I) Teoretyczna prezentacja w tej części powinna być zgodna z koncepcjami i metodami wykorzystanymi w części C – Studium projektu/przypadku, lub części A – Autoportret zawodowy. Poza tym oczekuje się zgodności pomiędzy odpowiedziami kandydata na różne pytania, gdyż wskazuje to na podejście spójne teoretycznie. Spójność można uzyskać poprzez:
 - a) Włączanie teorii do tekstu w postaci dygresji,
 - b) Omawianie teorii w oddzielnej części i umieszczanie odniesień do Studium projektu/przypadku i/lub pracy zawodowej.

Jeżeli kandydat wybiera opcję a), to powinien on krótko opisać w oddzielnym paragrafie, jak i w którym miejscu w tekście zamieszcza odpowiedzi na sześć z niżej wyszczególnionych pytań.

- II) Prezentacja teoretyczna oznacza opis i wyjaśnienie koncepcji, w tym podanie przykładów ilustrujących jej zastosowanie, tj. co ta ogólna koncepcja wyraża i dlaczego jest użyteczna dla rozumienia i praktyki.
- III) Kandydat powinien podać powody, dla których wybrał/preferuje koncepcje, o których pisze.
- IV) Wszystkie koncepcje powinny być jasno zdefiniowane wraz z podaniem źródła definicji.
- V) Odpowiedzi powinny zaczynać się od bardzo krótkiego wprowadzenia podsumowującego ich zawartość.

Pytania

1. Opisz swój osobisty styl doradztwa w analizie transakcyjnej, odnosząc się do najważniejszych podejść i tych koncepcji, na które kładziesz największy nacisk.

2. Opisz jeden aspekt najnowszych osiągnięć (z około 10-15 ostatnich lat) teorii analizy transakcyjnej oraz to, jak wpłynął on na twój sposób myślenia i praktykę.
3. Jakie są według Ciebie podstawowe cele doradztwa w twojej praktyce zawodowej? Które koncepcje analizy transakcyjnej wykorzystujesz, by te cele łatwiej osiągnąć?
4. Opisz korzyści wynikające z formułowania ogólnego planu procesu doradzania. Co bierzesz pod uwagę, kiedy planujesz interwencje?
5. Jakie koncepcje AT wykorzystujesz do analizowania kontekstu doradzania? Jak wpływa to na twoją pracę z różnymi typami klientów/systemów klienta?
6. Jakie koncepcje AT wykorzystujesz, aby zrozumieć przyczyny problemów psychologicznych? Wyjaśnij, jak odnosi się to do twojego rozumienia psychologicznego dobrostanu lub 'lekarstwa'?
7. Opisz jak rozumiesz relację doradzania? Wyjaśnij, jak [twoje rozumienie tej relacji] odnosi się do koncepcji AT i jak wpływa na twoją pracę?
8. Jaki model/modele lub koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć proces intrapsychiczny i jak wpływa to na twoją pracę?
9. Jaki model/modele lub koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć relację i komunikację interpersonalną i jak wpływa to na twoją pracę?
10. W jaki sposób wykorzystujesz kontraktowanie do przyspieszenia procesu doradzania?
11. Jakie koncepcje wykorzystujesz w pracy z parami, rodzinami, grupami lub zespołami ze specyficznymi wymaganiami i potrzebami? Jak te koncepcje wpływają na twoją pracę?
12. Wybierz temat lub problem w doradztwie, z którym chciałbyś się zmierzyć teoretycznie wykorzystując koncepcje AT i wyjaśnij, jak te koncepcje wpływają na twoją pracę?
13. Opisz projekt badawczy, który znasz lub w który byłeś zaangażowany i omów [jego] implikacje dla teorii i praktyki analizy transakcyjnej.

8.3 Egzamin Pisemny w dziedzinie edukacji

8.3.1 A) Autoportret zawodowy

Odpowiedzi na poniższe pytania powinny być tak związane, jak to tylko możliwe.

- a) W jakim kontekście/jakich kontekstach edukacyjnych pracujesz i jakie kwalifikacje zawodowe posiadasz jako pedagog?
- b) Opisz środowisko/a swojej pracy i zakres obowiązków na twoim stanowisku/stanowiskach pracy. Uwzględnij szczegółowe informacje dotyczące struktury kadry oraz twoich powiązań z kolegami w ramach struktury organizacyjnej.
- c) W jaki sposób włączasz AT w te konteksty edukacyjne?
- d) Przedstaw swój komentarz dotyczący zawodowych, etycznych i prawnych kwestii istotnych dla zastosowania edukacyjnej AT w kontekstach opisanych powyżej.

8.3.2 B) Opis doświadczeń w uczeniu się zdobytych podczas szkolenia i refleksja nad nimi.

Odpowiedzi powinny być tak związane jak to tylko możliwe i powinny uwzględniać następujące aspekty.

- a) Opisz znaczenie AT w twoim osobistym rozwoju oraz to, jak [AT] wpłynęła na ciebie na polu zawodowym.
- b) Kiedy i dlaczego zdecydowałeś o rozpoczęciu szkolenia w AT, jaki cel miałeś na myśli?
- c) Jak wpłynęło to na twoją ścieżkę kariery, jeżeli w ogóle wpłynęło?
- d) Jakie doświadczenia były dla ciebie wyzwaniem w czasie uczenia się/wykorzystywania AT?
- e) Jak te doświadczenia wpłynęły na rozwój twojej tożsamości zawodowej jako pedagoga i praktyka AT?

8.3.3 C) Studium przypadku/studium projektu

Wybierz studium przypadku/projektu z twojej praktyki, aby pokazać:

- Na czym koncentruje się twoja praktyka edukacyjna
- Swoją tożsamość jako praktyka edukacyjnej AT
- Że spełniasz wymogi dotyczące kompetencji pedagogicznych (patrz Rozdział 5.3.2 tego podręcznika)

Praca opisana w studium przypadku powinna pokazywać rozwój projektu od pierwszego kontaktu, poprzez proces kontraktowania, planowanie i wdrażanie aż do zakończenia i ewaluacji. Całościowa analiza i ciągła analityczna refleksja powinna być wyraźnie widoczna w całej twojej pracy.

Wykaż wpływ swojego udziału [w projekcie], w tym:

- Swoją rolę w odniesieniu do wszystkich stron kontraktu
- Skuteczność interwencji
- Uczenie się – swoje własne i pozostałych uczestników
- Informację zwrotną i ocenę osiągniętych zmian

Praktyczne wskazówki:

- Wszystkie informacje powinny odnosić się do opisanej pracy
- Podaj harmonogram
- Podaj odniesienia do koncepcji wraz z datami (tak jak w TAJ)
- *Nota bene* – w dziedzinie edukacji, gdzie kontrakty są często wielostronne, określenie „klient” może odnosić się do różnych stron kontraktu, np. instytucji edukacyjnej, ucznia, grupy osób uczących się itd., w zależności od kontekstu.

1. Abstrakt

Krótkie streszczenie/podsumowanie projektu.

2. Kontekst

Opisz kontekst edukacyjny lub środowisko pracy – ogólne dane dotyczące organizacji/instytucji/szkoły/grupy, istotne tło i historię, przedstaw informacje społeczne, kulturowe i demograficzne, ludzi zaangażowanych w pracę, ich liczbę i pełnione przez nich role.

3. Ocena potrzeb

Przedstaw zarówno ocenę klienta, jaki i swoją własną ocenę potrzeb w danej sytuacji. Jakie były twoje wstępne propozycje i pomysły dotyczące możliwych interwencji/wkładu? – mogą się one odnosić do „problemu” lub do potrzeby edukacyjnej/rozwojowej lub pożądaną zmiany (w kulturze, w sposobie pracy instytucji i/lub jej grupy/części). Uwzględnij refleksję nad własnymi wartościami, zasobami i pomysłami oraz nad tym, jak „pasują” one do [wartości, zasobów i pomysłów] uczestników projektu.

4. Kontrakt

Opisz kontrakt, uzgodnienia, cele pracy. Odnieś się do koncepcji AT związanych z kontraktowaniem, np. kontraktu wielostronnego, poziomów kontraktu.

5. Planowanie i projekt

Jakie czynniki wzięłeś pod uwagę w czasie planowania i tworzenia projektu? Wykorzystanie jakich metod i strategii zaproponowałeś i dlaczego? Jakie koncepcje AT wpłynęły na twój sposób myślenia i praktyczne strategie? Opisz zarówno te, które wykorzystasteś jako wewnętrzne ramy analizy, jak i te, które otwarcie zastosowałeś wobec uczestników.

6. Implementacja

Co się wydarzyło? Opisz proces pracy uwzględniając etapy, mniej i bardziej skuteczne strategie i środki, których użyłeś, zmiany, które wprowadzałeś wraz z postępem pracy, sposób, w jaki wykorzystasteś informację zwrotną otrzymaną od uczestników. Wykaż, że cały czas towarzyszyła ci krytyczna refleksja.

7. Ewaluacja

Jakie kryteria wykorzystujesz do ewaluacji zmiany i/lub rozwoju? W jakim stopniu kontrakt został zrealizowany? W stosownych przypadkach uwzględnij informację zwrotną od organizacji klienta, a także od wszystkich uczestników.

Opisz przyszłe możliwe kierunki rozwoju.

Jak oceniasz zmiany, które zaszły z związku z twoją interwencją?

8. Wnioski

Patrząc wstecz zastanów się nad swoim własnym doświadczeniem i tym, czego się nauczyłeś w czasie realizacji tego projektu. Co zyskałeś? Nad czym będziesz dalej pracował? Omów, jak to, czego się nauczyłeś w tym projekcie, wpłynie na twoją pracę w przyszłości.

9. Bibliografia i odniesienia

Załącz wyczerpującą listę *odniesień* do wszystkich koncepcji i autorów cytowanych w tekście. Możesz również umieścić osobną *bibliografię*, aby wskazać inne teksty i badania, z którymi zapoznałeś się w trakcie nauki, a także inne teorie i podejścia, które wywarły na Ciebie wpływ.

8.3.4 D) Pytania dotyczące teorii i literatury

Uwagi wstępne:

Celem tej części jest pokazanie teoretycznego rozumienia koncepcji i modeli AT. Twoim zadaniem jest udzielenie odpowiedzi na sześć pytań spośród niżej wymienionych.

Prezentacja teoretyczna polega na podaniu definicji i opisu ogólnej koncepcji, czego efektem ma być analiza i wyjaśnienie jej użycia oraz wykazanie jej powiązań, w stosownych przypadkach, z innymi koncepcjami AT. Oczekuje się także, że kandydat poda przykłady ilustrujące konkretne koncepcje w celu szerszego ich wyjaśnienia. Byłoby najlepiej, gdyby przykładowy materiał pochodził z Części C. Tam, gdzie jest to niezbędne, można wykorzystać dodatkowe materiały ilustracyjne pochodzące z dziedziny edukacji. Wszystkie przykłady należy opisać krótko i zwięźle.

Istnieją dwa sposoby udzielania odpowiedzi na sześć pytań; oba umożliwiają spójne włączenie odpowiedzi do Studium projektu w Części C. Ważne jest, abyś od początku pracy nad Studium projektu wiedział, gdzie i w jaki sposób odpowiesz na sześć pytań teoretycznych. Dwie opcje wyglądają następująco:

1. Odpowiedzi mogą tworzyć odrębną część, tj. mieć formę załącznika umieszczonego na końcu Części C.
2. Odpowiedzi mogą pojawić się pojedynczo w Części C w formie rozszerzonych komentarzy na konkretny temat.

Możliwa jest również kombinacja obu opcji, na przykład dwie odpowiedzi podane w formie rozszerzonego komentarza i cztery odpowiedzi umieszczone w załączniku. Jeżeli chodzi o opcję nr 2, ważne jest, aby wskazać osobie czytającej gdzie dokładnie zaczyna się i kończy odpowiedź w Części C.

Na koniec, ważne jest zachowanie spójności i konsekwencji w sposobie odpowiadania na pytania teoretyczne, w podejściu do przykładowego materiału i, w stosownych przypadkach, do narracji w Części C.

Pytania:

1. Opisz swój osobisty styl uprawiania edukacyjnej AT odnosząc się do tych głównych podejść i koncepcji, na które kładziesz największy nacisk.
2. Opisz jeden aspekt najnowszych osiągnięć (ostatnie 10-15 lat) w teorii AT oraz to, jak wpłynął on na twój sposób myślenia i twoją praktykę.
3. Co w swojej praktyce zawodowej uważasz za główne cele edukacji? Które koncepcje AT wykorzystujesz, aby promować te cele?
4. Nakreśl ogólny plan projektu edukacyjnego. Jakie czynniki kontekstowe mógłbyś wziąć pod uwagę w tym planie (np. zasoby, kwestie etyczne)?
5. Które koncepcje AT wykorzystujesz do oceny potrzeb edukacyjnych? Jak wpływa to na sposób, w jaki pracujesz w różnych kontekstach ze stronami kontraktu i z innymi zaangażowanymi osobami?
6. Jakimi ogólnymi celami i wartościami kierujesz się w swojej pracy? Jaka jest relacja między nimi, a sposobami leczenia w literaturze AT?
7. Wyjaśnij, jak rozumiesz relację nauczania/uczenia się? Wykaż, jak odnosi się to do koncepcji AT i w jaki sposób wpływa na twoją pracę?
8. Jakie modele lub koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć procesy intrapsychiczne i w jaki sposób wpływa to na twoją pracę?
9. Jakie modele i koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć relację i komunikację interpersonalną i w jaki sposób wpływa to na twoją pracę?
10. W jaki sposób wykorzystujesz kontraktowanie do przyspieszania procesu edukacyjnego (lub procesu nauczania/uczenia się)?
11. Jakie koncepcje wykorzystujesz w pracy z jednostkami lub grupami o specjalnych potrzebach (edukacyjnych)? Jak te koncepcje wpływają na twoją pracę?
12. Wybierz temat, który chciałbyś opracować teoretycznie. Jeżeli nie pochodzi on z AT, wykaż powiązanie z koncepcjami i metodami interwencji w AT.
13. Opisz projekt badawczy, o którym wiesz lub w który byłeś zaangażowany. Omów jego implikacje dla teorii i praktyki AT.

8.4 Egzamin Pisemny w dziedzinie psychoterapii

8.4.1 A) Autoportret zawodowy

Za tą część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 20 % wszystkich punktów.

1. Jaki tytuł zawodowy posiadasz?
2. Opisz miejsce, w którym pracujesz i swoje środowisko pracy.
 - Jaki jest zakres twoich obowiązków?
 - Kim są twoi koledzy?
 - Jaka jest twoja pozycja w organizacji?
 - Kim są twoi pacjenci lub klienci?
 - Kto ich do ciebie kieruje?
 - Z jakimi rodzajami diagnozy pracujesz?
3. Opisz to, na czym się skupiasz najbardziej w swojej praktyce zawodowej oraz jaki jest udział AT w twojej pracy.
4. Opisz swój status prawny i wyjaśnij, w jakim zakresie spełniasz wymagania niezbędne do bycia psychoterapeutą, ustanowione w przepisach prawa i statutach twojego kraju/stanu.
5. Jak chronisz siebie i swoich klientów?
 - Opisz klientów, którym odmawiasz współpracy i powiedz dlaczego.
 - Jakie masz ustalenia dotyczące kierowania tych klientów do innych specjalistów?
 - Jeżeli nie jesteś lekarzem medycyny, jakie masz ustalenia dotyczące konsultacji w celu uzyskania zaświadczenia lekarskiego i wsparcia medycznego?
 - Jakimi kryteriami się kierujesz, kiedy decydujesz, że taka konsultacja jest konieczna?

8.4.2 B) Twoje szkolenie i rozwój osobisty

Za tą część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 10% punktów.

1. Opisz znaczenie AT w twoim rozwoju zawodowym.
2. Kiedy i dlaczego wybrałeś AT i, począwszy od tego momentu, jaki wpływ miała ta decyzja na twój rozwój zawodowy (np. czy zmieniłeś dziedzinę z edukacji na psychoterapię?).
3. Jakie doświadczenia związane ze stosowaniem AT były dla ciebie wyzwaniem? Jak wpłynęły one na twój rozwój osobisty?
4. Jak te związane z uczeniem się doświadczenia wpłynęły na odnajdywanie twojej tożsamości jako psychoterapeuty?

8.4.3. C) Studium przypadku klienta

Za tą część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 35% wszystkich punktów.

- Nie musisz koniecznie przedstawiać informacji dotyczących twojego klienta w podanej niżej kolejności, ale ważne jest, abyś upewnił się, że Studium przypadku jest ogólnie spójne.

- Zamieść informacje dotyczące określonych punktów tylko wtedy, gdy są istotne; np. podaj informacje dotyczące historii rozwojowej tylko, jeżeli są istotne dla twojego studium przypadku.
- Jest niezwykle ważne, abyś w swoim opisie psychoterapii jasno przedstawił swój proces oraz siebie w roli psychoterapeuty. Opis powinien koncentrować się nie tylko na kliencie w przebiegu psychoterapii, ale również na relacji pomiędzy wami i na tym, jak ty reagowałeś na klienta.
- Jasno przedstaw powiązania między twoimi interwencjami a procesem klienta.
- Kiedy odnosisz się do konkretnego wycinka teorii AT, używaj przypisów w tekście lub przypisów dolnych w celu podania odniesień do autora lub autorów. Dokładne odniesienia powinny zostać umieszczone w bibliografii.

1. Istotne dane o kliencie, w tym

- a. wiek
- b. płeć
- c. stan cywilny
- d. członkowie rodziny (obecnie)
- e. sytuacja zawodowa
- f. relacje społeczne

2. Kontekst skierowania

- a. instytucja, do której skierowano klienta
- b. powód skierowania

3. Proces w praktyce:

- a. czy pracowałeś z tym klientem w grupie, w terapii rodzinnej czy w terapii indywidualnej?
- b. dlaczego wybrałeś ten rodzaj pracy?
- c. jak często odbywały się spotkania?
- d. jak długo pracowałeś z tym klientem, pod względem czasu [trwania terapii] i liczby sesji?

4. Pierwsze spotkanie

- a. jakie problemy zgłosił ci klient?
- b. w jakim był stanie fizycznym i psychicznym?
- c. jaka była jego sytuacja zawodowa?
- d. jaka była twoja wstępna lub zakładana diagnoza?

5. Podaj informacje z przeszłości klienta dotyczące następujących obszarów

- a. rodzina
- b. rozwój
- c. kwestie medyczne
- d. relacje seksualne
- e. znaczące relacje
- f. edukacja
- g. praca i zatrudnienie

6. Jaka była pierwotna umowa lub kontrakt między tobą a klientem?**7. Twoja diagnoza**

- a. podaj diagnozę w ujęciu analizy transakcyjnej, przeanalizuj obecną sytuację klienta wykorzystując dwie lub trzy koncepcje AT
- b. podaj diagnozę w oparciu o inne niż AT znane ci podejście, np. ostatnie wydanie *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* [DSM]
- c. opisz, w jaki sposób ustaliłeś tę diagnozę i wyjaśnij, jak przeprowadziłeś diagnozę różnicową w celu wyeliminowania innych opcji

8. Zdefiniuj istniejący problem, jasno wskazując różnicę między twoim rozumieniem [problemu] a punktem widzenia klienta.**9. Jaki kontrakt na leczenie ostatecznie zawarto między tobą a twoim klientem?****10. Plan leczenia**

- a. Opisz ogólny plan leczenia odnosząc się do diagnozy klienta.
- b. Jakie etapy w terapii przewidujesz i jaki jest ostateczny cel terapii?

11. Proces psychoterapii

Streść proces psychoterapii i opisz jego odrębne etapy wykorzystując adekwatne pojęcia z AT do zilustrowania tego, co się dzieje. Podaj przykłady twojej interakcji z klientem, w tym dosłowne transkrypcje, w szczególności skup się na znaczących interwencjach i reakcjach klienta na te interwencje.

- Odnotuj wszystkie powiązania między waszą interakcją a tym, jak początkowo zdefiniowałeś problem.
- Określ, w jakim stopniu twoim zdaniem kontrakt lub kontrakty zostały zrealizowane i jakie kryteria przyjąłeś, aby to ocenić.
- Omów trudności dotyczące zjawiska przeniesienia i przeciwprzeniesienia, których doświadczyłeś w relacji z klientem.
- Opisz, jak wykorzystujesz superwizję.
- Krótko omów koncepcję leczenia w odniesieniu do swojego klienta. Wskaż jak wybrane przez ciebie interwencje łączą się z planem leczenia i twoimi pomysłami na leczenie. Określ, w jakim stopniu plan został zrealizowany. Jeżeli zmieniłeś plan leczenia w trakcie psychoterapii, wyjaśnij dlaczego.

12. Prognoza

- a. Omów obecny stan procesu leczenia i powiedz czy nadal pracujesz z tym klientem?
- b. Jak oceniasz zmiany, które zaszły w twoim pacjencie?
- c. Jaka jest prognoza?

13. Uwagi końcowe

Powiedz, czego się nauczyłeś w czasie pracy z tym klientem.

Nota bene. Upewnij się, że sposób, w jaki wykorzystujesz i komentujesz teorię, literaturę i proces psychoterapeutyczny w Częściach C i D jest spójny.

8.4.4 D) Pytania dotyczące teorii i literatury

Za tą część Egzaminu Pisemnego można uzyskać 35% wszystkich punktów.

Jest trzynaście pytań otwartych. Na sześć z nich trzeba udzielić odpowiedzi. Dają one kandydatowi możliwość pokazania, jak wykorzystuje swoją znajomość teorii i literatury AT do planowania własnej pracy oraz zademonstrowania swoich umiejętności konceptualizowania praktyki psychoterapeutycznej z punktu widzenia analizy transakcyjnej.

Wskazówki:

- a. Kandydat może wybrać pomiędzy
 - ❖ Napisaniem sześciu esejów w Części D
 - ❖ Włączeniem sześciu odpowiedzi w formie dygresji do tekstu w Części C (Jeżeli zostanie wybrana ta opcja, to wówczas należy wyraźnie wskazać, w którym miejscu w tekście umieszczono odpowiedzi na sześć pytań.)
- b. Odpowiedzi powinny zaczynać się od krótkiego wprowadzenia podsumowującego zawartość odpowiedzi.
- c. Poszczególne odpowiedzi muszą być ze sobą spójne, co stanowi wyraz posiadania [przez kandydata] spójnego podejścia teoretycznego.
- d. Wszystkie pojęcia powinny być jasno zdefiniowane wraz z podaniem źródła definicji i stosownego odniesienia umieszczonego w bibliografii.
- e. Kandydaci powinni podać powody wybrania koncepcji, o których piszą.
- f. Kandydaci powinni opisać i wyjaśnić te koncepcje podając powody, dla których uważają je za użyteczne dla rozumienia i praktyki, wraz z podaniem przykładów z własnej pracy dotyczących zarówno klienta opisanego w studium przypadku, jak i innych klientów.

Pytania

1. Opisz swój osobisty styl psychoterapii w analizie transakcyjnej odnosząc się do głównych podejść i tych koncepcji, na które szczególnie zwracasz uwagę.
2. Opisz aspekt najnowszych osiągnięć (w ostatnich 10-15 latach) w teorii analizy transakcyjnej oraz to, jak wpłynęły one na twój sposób myślenia i twoją praktykę.
3. Co oznacza dla ciebie psychoterapeutyczna zmiana? Jakie koncepcje wykorzystujesz, by ułatwić spowodowanie zmiany?
4. Omów, jakie korzyści dla procesu psychoterapeutycznego przynosi sformułowanie ogólnego planu leczenia. Co bierzesz pod uwagę przy planowaniu etapów?
5. Jakie modele i koncepcje wykorzystujesz do diagnozy i oceny twoich klientów oraz jak to wpływa na twoją pracę z klientami prezentującymi różne objawy?

6. Jakie modele i koncepcje AT wykorzystujesz, aby poznać źródło problemów psychologicznych? Wskaż, jak się to odnosi do twojego rozumienia dobrostanu psychologicznego i leczenia?
7. Opisz, jak rozumiesz relację psychoterapeutyczną. Wskaż, jak to się odnosi do koncepcji AT i jak wpływa na twoją pracę.
8. Jakie modele i koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć proces intrapsychiczny i jak wpływa to na twoją pracę?
9. Jakie modele i koncepcje wykorzystujesz, aby zrozumieć relację interpersonalną i komunikację i jak wpływa to na twoją pracę?
10. W jaki sposób wykorzystujesz kontraktowanie do przyspieszenia procesu psychoterapeutycznego?
11. Jakie koncepcje wykorzystujesz w pracy z parami, rodzinami i grupami oraz jak koncepcje te wpływają na twoje decyzje dotyczące pracy z klientami?
12. Wybierz temat lub problem w psychoterapii, który chciałbyś rozważyć teoretycznie wykorzystując koncepcje AT i wskaż, jak wpływa to na twoją pracę.
13. Opisz projekt badawczy, o którym wiesz lub w którym brałeś udział i omów jego implikacje dla teorii i/lub praktyki analizy transakcyjnej.

8.5 Egzamin Pisemny w dziedzinie organizacji

8.5.1 A) Autoportret zawodowy

Odpowiedzi na poniższe pytania powinny być tak zwarte jak to tylko możliwe:

- (a) Jaka jest dokładna nazwa twojego zawodu i w jakiej dziedzinie się specjalizujesz?
- (b) Podaj zakres obowiązków na twoim stanowisku pracy, w tym opis środowiska pracy (np. gdzie pracujesz, z kim pracujesz i jakie są organizacyjne ramy odniesienia). Opisz populację [klientów] oraz różne kategorie diagnostyczne i inne cechy charakterystyczne klientów, z którymi masz do czynienia.
- (c) Jaki jest profesjonalny kontekst stosowania przez ciebie AT? Jaką pozycję zajmuje AT w tym kontekście?
- (d) Omów kwestie etyczne, profesjonalne i prawne dotyczące zastosowania AT w twoim zawodzie.

8.5.2 B) Sprawozdanie z doświadczeń w uczeniu się zdobytych podczas szkolenia

Odpowiedzi powinny zawierać następujące elementy i powinny być tak zwarte jak to tylko możliwe:

Opisz znaczenie AT w twoim rozwoju zawodowym. Kiedy i dlaczego wybrałeś AT i jak decyzja ta wpłynęła – jeżeli wpłynęła – na twój rozwój zawodowy?

Jakie doświadczenia dotyczące stosowania AT były dla ciebie wyzwaniem?

Jak to, czego się nauczyłeś, wpływa na kształtowanie się twojej tożsamości zawodowej w wykonywanej przez ciebie profesji oraz w twoim obszarze specjalizacji?

8.5.3 C) Studium przypadku/ projektu

Uwagi wstępne:

Studium przypadku/projektu powinno pochodzić z najważniejszego dla kandydata obszaru zastosowań; powinno być typowe dla tego obszaru zastosowań.

Projekt to fragment pracy Analityka Transakcyjnego, dla którego przedstawia on długoterminowy plan uwzględniający rozwój, realizację i testowanie. Projekt służy również pokazaniu zaplecza teoretycznego [kandydata] oraz tego, jak w praktyce realizowano plan.

Nie oznacza to, że klient indywidualny, kandydat czy inna osoba musi być opisana na przestrzeni jakiegoś czasu. Przykłady możliwych do zaakceptowania projektów to również:

duszpasterstwo szpitalne połączone z doradztwem lub doradztwo dla pacjentów i ich rodzin w szpitalach i innych instytucjach społecznych, praca w charakterze konsultanta zarządu ds. interwencji w organizacjach lub związana z działalnością dotyczącą rozwoju zasobów ludzkich (np. równe szanse, budowanie zespołów); praca w charakterze doradcy ds. programów nauczania lub metod uczenia.

Można sobie również wyobrazić, że pielęgniarka, w ramach swojego projektu, mogłaby opisać długoterminowy proces doradzania ludziom poważnie chorym i/lub umierającym.

Poszczególne elementy studium przypadku/projektu, które wymieniono poniżej, nie muszą być prezentowane w proponowanej kolejności. Jeżeli kolejność zostanie zmieniona, kandydat powinien upewnić się, że cała prezentacja jest spójna.

Proszę, żebyś uwzględnił tylko istotne dane.

Przedstaw ramy czasowe i harmonogram projektu.

Niezwykle ważne jest, aby w opisie procesu wyraźnie zaznaczyć swoją własną rolę, tj. związek między twoimi interwencjami a wynikającymi z nich zmianami, które zaszły w kliencie.

Zamieść odniesienia do autorów koncepcji, do których nawiązujesz; umieść je w przypisach i bibliografii.

1. Informacje ogólne i dane osobiste klienta/klientów

- Istotne informacje na temat klienta (np. status, pozycja w hierarchii, dane demograficzne itd.)
- Odwołaj się również do historii klienta i innych informacji z przeszłości.

2. Kontekst zlecenia, które otrzymałeś

- Opisz instytucjonalne i organizacyjne tło swojej pracy.
- Kto cię polecił/kto dał zlecenie?
- Jak zdefiniowałeś problem, jak zdefiniował go klient? Omów obie definicje.
- Omów podstawowe dla ciebie idee i wartości, odnosząc się do ich znaczenia w kontakcie z klientem/systemem klienta.

3. Kontrakt i/lub inne umowy

- Opisz kontrakty i/lub inne umowy z twoimi klientami oraz podstawę ich zawarcia. Potraktuj koncepcje AT jako bazę dla kontraktów (np. kontrakt administracyjny, [kontrakt/]umowa o pracę, kontrakt trójstronny).

4. Planowanie

Uwzględnij swoje rozważania, metody i strategie, które wykorzystasteś. Pokaż, jak wynikają one z wymienionych wyżej punktów (od 1 do 3) i jak zdefiniowałeś cele krótko i długoterminowe.

Jakie koncepcje i metody AT włączasz w swoje rozważania dotyczące metod i strategii i dlaczego? Jeżeli, w ramach tego projektu, odwołujesz się do istotnych koncepcji spoza AT, omów je.

Jeżeli istnieje schemat, plan lub wykres (pochodzący z AT, jak również z innych podejść), który ilustruje twoje rozważania, pamiętaj, że możesz go umieścić w swoim opracowaniu.

5. Realizacja

Wyjaśnij i omów jak realizowałeś swój plan w praktyce. Jakie środki i interwencje wywarły pozytywny wpływ na klienta/system klienta i uczyniły dalszy rozwój/zmianę możliwą? Podaj konkretne przykłady.

Omów podstawowe dla ciebie idee i wartości, które mogły mieć znaczenie w kontakcie z klientem/klientami.

Podsumuj proces (np. różne fazy) i opisz zmiany, które zaszły (aby je zilustrować, możesz użyć dokładnych transkrypcji).

Opisując te procesy, wykorzystaj odpowiednie koncepcje AT i zwracaj uwagę na to, by były one spójne z tymi, które opisałeś w części teoretycznej (patrz niżej).

W jakim stopniu twój plan został zrealizowany? Podsumuj znaczące kroki i opisz kryteria, które wykorzystasteś, aby doprowadzić do pozytywnych zmian/rozwoju. Jak osiągnięto cele krótko i długoterminowe i/lub zrealizowano kontrakt?

Czy miały miejsce incydenty lub czy w toku pracy z klientem/systemem klienta napotkałeś jakiegokolwiek trudności, które sprawiły, że zmieniłeś pierwotną strategię?

6. Prognoza

Opisz obecny stan projektu i kwestie, które mogą się pojawić w przyszłości. Opisz dalsze kroki, które należy podjąć, aby rozwój szedł w pożądanym kierunku.

Jak dokonujesz ewaluacji zmian, które zaszły w wyniku twojej interwencji?

7. Uwagi końcowe

Powiedz, czego się nauczyłeś w ramach tego projektu. Jeżeli chcesz, możesz uwzględnić osobiste doświadczenie z kontaktu z klientem/systemem klienta.

8.5.4 D) Pytania dotyczące teorii i literatury

Uwagi wstępne:

W tej części najważniejsze aspekty koncepcji i modeli wykorzystanych w Części C zostaną omówione teoretycznie w formie odpowiedzi na stosowne pytania (wyszczególnione poniżej). Należy odpowiedzieć na sześć z tych pytań.

Teoretyczna prezentacja polega na tym, że krótko i za pomocą przykładów przedstawia się ogólną koncepcję wraz z towarzyszącymi jej istotnymi pojęciami oraz sposób, w jaki te definicje się łączą. Ponadto, za pomocą przykładów omawia się przydatność tej ogólnej koncepcji do objaśniania (tj. jaką ideę wyraża ta ogólna koncepcja i dlaczego takie wyjaśnienie jest użyteczne?).

Byłoby najlepiej, gdyby przykłady użyte jako ilustracja pochodziły ze studium projektu. Jednakże mogą one, w powiązaniu z odpowiedziami na poszczególne pytania, pochodzić z danej dziedziny zastosowań. Przykłady powinny być krótkie i konkretne.

Rozważania teoretyczne powinny zostać zaprezentowane w sposób, który nie zakłóca spójności prezentacji studium projektu. Spójność można osiągnąć poprzez:

- (a) Włączenie teorii do tekstu za pomocą dygresji;
- (b) Włączenie teorii do tekstu za pomocą komentarzy (przypisów dolnych);
- (c) Omówienie teorii oddzielnie i dodanie jej do studium projektu w formie załącznika.

Jeżeli kandydat wybiera opcję (a) lub (b), to powinien on opisać krótko i w osobnym akapicie, jak i gdzie w tekście odpowiedział na co najmniej sześć z niżej wymienionych pytań. Jeżeli kandydat wybiera opcję (c), powinien on umieścić odniesienia do tych fragmentów tekstu, których dotyczą odpowiedzi.

Oczywiście można również wybrać kombinację opcji (a), (b) i (c). W takim przypadku kandydat powinien wskazać, jak i gdzie odpowiedział na co najmniej sześć z poniższych pytań.

Jeszcze raz chcielibyśmy zwrócić twoją uwagę na fakt, że prezentacja teoretyczna oraz koncepcje i metody wykorzystane w studium projektu muszą być spójne.

Pytania

1. Jakie koncepcje z literatury analizy transakcyjnej wykorzystujesz do opisywania organizacji? W swojej odpowiedzi zwróć uwagę na kluczową dynamikę i kluczowe procesy, które obserwujesz w organizacjach, jak również na zmianę w organizacji. Omów szerzej swój wybór.
2. Jakie koncepcje z literatury analizy transakcyjnej wykorzystujesz do opisywania relacji i komunikacji interpersonalnej wewnątrz organizacji?
3. Jakie są twoje przemyślenia na temat komunikacji w organizacjach rozumianej jako manifestacja procesów organizacyjnych?
4. Opisz swoje przemyślenia dotyczące relacji między osobami pracującymi w organizacjach i innych aspektów życia organizacji, takich jak klienci, proces techniczny, finanse czy kwestie prawne. Na czym, twoim zdaniem, polega użyteczność analizy transakcyjnej w radzeniu sobie z tymi kwestiami?
5. Opisz zjawisko powtarzania zachowań w organizacji i wytłumacz, jak je rozumiesz na podstawie koncepcji z literatury analizy transakcyjnej. W swojej odpowiedzi uwzględnij sposób, w jaki wykorzystujesz te koncepcje do powodowania zmiany lub wzrostu.
6. Które koncepcje pochodzące z AT i innych podejść wykorzystujesz do:
 - Oceny obecnej sytuacji oraz krótko i długoterminowych potrzeb
 - Wyznaczania kierunku zmiany i oceny wyników organizacyjnego rozwoju lub procesu zmiany
7. Opisz projekt badawczy, w którym uczestniczyłeś lub o którym wiesz. Omów jego implikacje dla teorii i/lub praktyki analizy transakcyjnej
8. Opisz koncepcje niepochodzące z AT, które wykorzystujesz pracując z organizacjami, i to, jak odnosisz je do koncepcji z literatury analizy transakcyjnej.
9. Które koncepcje z literatury analizy transakcyjnej i spoza AT wykorzystujesz do opisywania zjawiska kultury organizacyjnej?
10. Na które koncepcje z literatury AT kładziesz szczególny nacisk w swojej pracy? Opisz te koncepcje i skomentuj swój wybór.
11. Jakie koncepcje wykorzystujesz w swojej pracy w odniesieniu do kontraktów lub innych umów między klientami, Analitykiem Transakcyjnym i innymi stronami kontraktu? Jak stosujesz te koncepcje w swojej praktyce?
12. Jakimi zasadami, wartościami i wskazówkami etycznymi kierujesz się w swojej pracy? Jaki jest związek między nimi a koncepcjami AT dotyczącymi bycia OK i autonomii?
13. Które koncepcje AT wykorzystujesz do oceny jednostek i zespołów i jak wykorzystujesz je w swojej pracy?

8.6 Sprawdzanie Egzaminu Pisemnego

8.6.1 Wskazówki dla sprawdzających

Głównym celem tego rozdziału [podręcznika] jest przedstawienie osobom sprawdzającym Egzamin Pisemny spójnych kryteriów, które należy stosować przy ocenianiu. Proszę uwzględnić następujące wskazówki wynikające z wcześniejszych doświadczeń.

Kandydat zaangażował się osobiście w przygotowanie Egzaminu Pisemnego. Uszanuj to, niezależnie od tego, jakie masz zdanie na temat efektów tej pracy. Kiedy formułujesz komentarze, miej na uwadze pytanie: „Jak bym się czuł, gdybym był kandydatem lub Superwizorem Prowadzącym kandydata?” Twoje komentarze powinny być źródłem ważnych wskazówek dla Komisji w czasie Egzaminu Ustnego, dotyczących mocnych i słabych stron kandydata.

Ewaluacja Egzaminu Pisemnego nie powinna zawierać żadnej diagnozy kandydata. Ewaluacja jest procesem edukacyjnym, a nie psychoterapeutycznym. Sprawdzający powinien unikać nieuzasadnionych stwierdzeń krytycznych oraz nieuprawnionych ocen wartościujących. Słowa takie jak ‘niewystarczający’ lub ‘adekwatny’ nie niosą ze sobą informacji wystarczającej do tego, aby stanowić dla kandydata właściwe wskazówki do dalszego rozwoju. Odnieś swoje uwagi do konkretnych kryteriów skali oceniania opartych na kluczowych kompetencjach.

Ewaluacja Egzaminu Pisemnego powinna zawierać pozytywne znaki rozpoznania. Skonkretyzuj swoje oczekiwania, jeżeli coś jest niewystarczające lub gdy brakuje jakiejś informacji, tak aby kandydat mógł nauczyć się czegoś użytecznego. W swoich komentarzach odnoś się bezpośrednio do kandydata, tak aby ewaluacja była procesem opartym na szacunku i postawie „Ja jestem OK i Ty jesteś OK”. Ogranicz swoją informację zwrotną do trzech stron. Używaj numerycznej skali oceny i załączonych do niej wskazówek opracowanych przez COC.

8.6.2 Punktacja i ocena Egzaminu Pisemnego

Skala ocen znajduje się w Rozdziale 12.7.7. Każdą z czterech części egzaminu ocenia się na oddzielnej skali numerycznej przyznając procenty aż do maksymalnego wyniku możliwego do uzyskania na danej skali. I tak Część A oceniana jest w skali od 1 do 20, Część B od 1 do 10, a Części C i D od 1 do 35.

Opisy na skalach wskazują kryteria, które należy wziąć pod uwagę przy ocenianiu każdej Części. Wykropkowana strzałka wskazuje minimalną liczbę punktów, jaką należy uzyskać, aby zaliczyć daną Część. Każdy wynik umieszczony na prawo od wykropkowanej strzałki wskazuje na wynik poniżej standardu wymaganego dla zaliczenia tej Części. Skale Oceny zaprojektowano tak, aby poszczególne Części egzaminu mogły wzajemnie się równoważyć, a także by zapewnić zachowanie standardów oceniania przez różnych sprawdzających.

Kiedy zakończysz ocenę wszystkich Części na Skali, dodaj do siebie cztery wyniki. Rezultat końcowy całego egzaminu stanowić będzie ogólny wynik wyrażony w procentach. Jeżeli wynik ten wynosi 65% i więcej, Egzamin Pisemny zostanie uznany za zdany. Niemniej jednak, decydując o tym czy zaliczyć egzamin czy też odroczyć [kandydata], egzaminator weźmie również pod uwagę czy:

- W pracy kandydata uwzględniono wszystkie cztery Części
- Poszczególne Części są ze sobą spójne

Jeżeli jakiegokolwiek kryterium opisane na Skali Oceny konsekwentnie nie spełnia standardów, to fakt ten będzie stanowić powód do odroczenia.

Koordynator Egzaminu zwróci do ponownego sprawdzenia każdy egzamin oceniony bez odniesienia do Skali Oceny.

8.6.3 Ewaluacja

Oceniający powinni odnieść się do Kluczowych Kompetencji oraz Arkusza Punktacji Egzaminu Ustnego, kiedy zastawiają się nad różnymi aspektami Skali Oceny (12.7.9 – 12.7.12).

8.6.4 Procedury sprawdzania

Pełna dokumentacja dotycząca egzaminu na CTA znajduje się w Rozdziale 12.

Tożsamość osób sprawdzających Egzaminy Pisemne, jak również tożsamość kandydata to istotna dla EATA kwestia, co pokazuje jak uważną, zaangażowaną i etycznie świadomą grupę stanowią egzaminatorzy. Decyzjom o tym, żeby ujawniać tożsamość bądź jej nie ujawniać poświęca się tyle samo etycznego namysłu, choć różni sprawdzający i różne grupy językowe mają odmienne stanowiska w tej sprawie. PTSC i COC rozważyła wiele różnych opinii i eksperymentowała z różnymi możliwościami, aby znaleźć najlepsze rozwiązanie. Dla naszego systemu ważne są równość i transparentność, a obecnie obowiązujące zasady mają na celu poszanowanie obu tych wartości.

1. Pierwszą ewaluację przeprowadza Superwizor Prowadzący kandydata, który ogólnie zatwierdza Egzamin Pisemny.
2. Jeżeli w opinii Superwizora Prowadzącego praca spełnia wymagane standardy, kandydat powinien wysłać do Koordynatora Grupy Językowej swój Egzamin Pisemny wraz z Formularzem Złożenie Egzaminu Pisemnego przez kandydata zawierającym dane kontaktowe kandydata. Nie umieszczaj na Egzaminie Pisemnym żadnych danych umożliwiających identyfikację [autora]. Do Egzaminu Pisemnego należy dołączyć Formularz Zatwierdzenia Egzaminu Pisemnego na CTA przez Superwizora Prowadzącego (patrz Rozdział 12).
3. Koordynator Grupy Językowej tworzy dwie listy osób sprawdzających. Tych, którzy nie mają nic przeciwko temu, by informacja o tym, że sprawdzają [egzaminy] była jawna, oraz tych, którzy wolą pozostać anonimowi. Koordynator Grupy Językowej pyta kandydata czy chce poznać tożsamość osoby/osób sprawdzających jego pracę i czy jest gotowy zrobić to samo (ujawnić swoje nazwisko pod koniec procesu egzaminacyjnego). Kandydat jasno wskazuje na „Tak” lub „Nie”. Jeżeli mówi „Tak”, to wówczas jego nazwisko zostanie ujawnione sprawdzającemu/sprawdzającym pod koniec procesu egzaminowania, tak więc nazwiska obu stron będą wzajemnie znane, co daje możliwość wymiany informacji zwrotnych na końcowym etapie procesu.

4. Koordynator Grupy Językowej wyznacza sprawdzającego zgodnie z życzeniem kandydata oraz samego sprawdzającego, tj. preferujących ujawnienie tożsamości lub anonimowość, i wysyła Egzamin Pisemny do sprawdzającego wraz z oficjalnym Listem do Oceniającego Egzamin Pisemny na CTA. Będzie nim Certyfikowany Analityk Transakcyjny, najlepiej PTSTA, Trener CTA lub TSTA w dziedzinie specjalizacji kandydata. Na tym etapie Koordynator Grupy Językowej nie ujawnia drugiej stronie ani tożsamości kandydata ani sprawdzającego.
5. Egzaminator ocenia Egzamin Pisemny wykorzystując Skale Oceny. Przed napisaniem ewaluacji egzaminator powiadamia o swojej decyzji Koordynatora Językowego. Jeżeli kandydat zdał, Koordynator poleci egzaminatorowi, aby ten sformułował na piśmie Ewaluację Egzaminu Pisemnego. Egzaminator pisze Ewaluację na papierze firmowym (ujawniającym jego tożsamość) i podpisuje ją. Egzamin Pisemny i Ewaluacja Egzaminu Pisemnego są wysyłane do Koordynatora Grupy Językowej.
6. Jeżeli kandydat zdał, Koordynator Grupy Językowej wysyła do kandydata Egzamin Pisemny oraz Ewaluację Egzaminu Pisemnego załączając oficjalny list. Kandydat otrzymuje informację zwrotną zgodnie z naturą zawartego kontraktu. Jeżeli kontrakt zakładał anonimowość, wówczas Koordynator nie ujawnia nazwisk [egzaminatora i kandydata]; jeżeli natomiast tożsamość miała być ujawniona, wówczas egzaminator podpisuje ewaluację, a także poznaje tożsamość kandydata, co umożliwia wymianę informacji zwrotnych.
7. Jeżeli egzaminator poinformuje Koordynatora Grupy Językowej o tym, że zamierza odroczyć pracę pisemną kandydata, koordynator poinstruuje go, aby nie pisał Ewaluacji Egzaminu Pisemnego. Koordynator automatycznie wyśle Egzamin Pisemny do drugiego egzaminatora wraz z oficjalnym Listem do Oceniającego Egzamin Pisemny na CTA. Drugi egzaminator nie zostanie poinformowany o tym, że pierwszy egzaminator odroczył Egzamin Pisemny.
8. Drugi egzaminator postępuje zgodnie z procedurą opisaną powyżej – informuje Koordynatora Grupy Językowej o swojej decyzji dotyczącej egzaminu. Na tym etapie, Koordynator Grupy Językowej informuje egzaminatora, że jest drugą osobą oceniającą dany egzamin i prosi obu egzaminatorów o to, by się naradzili. Jeżeli drugi egzaminator również odroczy egzamin, to egzamin uznaje się za odroczone. Obaj egzaminatorzy uzgadniają między sobą treść informacji zwrotnej i obaj podpisują się na Ewaluacji Egzaminu Pisemnego. Koordynator Grupy Językowej odsyła Ewaluację Egzaminu Pisemnego do kandydata wraz z oficjalnym listem.
9. Jeżeli pierwszy egzaminator odroczy egzamin, natomiast drugi uzna go za zdany, Koordynator Językowy poprosi obu egzaminatorów, aby przedyskutowali sprawę i uzgodnili wspólne stanowisko, które przedstawią w napisanej wspólnie Ewaluacji Egzaminu Pisemnego. Wzięcie udziału w tej dyskusji jest obowiązkowe. Jeżeli egzaminatorzy się na to zgodzili, oba ich nazwiska zostaną podane kandydatowi.

10. Jeżeli dojdą do porozumienia i wspólnie napiszą Ewaluację Egzaminu Pisemnego, to zostanie ona wysłana do kandydata razem z oficjalnym listem dołączanym do Ewaluacji Egzaminu Pisemnego na CTA.
11. Jeżeli nie uzgodnią wspólnego stanowiska, Koordynator Językowy wyznaczy Facylitatora Procesu, który pomoże obu egzaminatorom dojść do porozumienia. Facylitator Procesu nie będzie czytał Egzaminu Pisemnego.
12. Jeżeli nadal nie dojdą do porozumienia, Egzamin Pisemny zostanie wysłany do trzeciego egzaminatora wraz oficjalnym Listem do Oceniającego Egzamin Pisemny na CTA. Decyzja trzeciego egzaminatora jest ostateczna.
13. Trzeci egzaminator ocenia Egzamin Pisemny konsultując się z dwoma poprzednimi egzaminatorami, a Ewaluacja Egzaminu Pisemnego jest wysyłana do Koordynatora Grupy Językowej. Tylko trzeci egzaminator podpisuje się na tej ewaluacji.
14. Koordynator Grupy Językowej odsyła Ewaluację Egzaminu Pisemnego do kandydata wraz z oficjalnym listem. W kwestii anonimowości informacja zwrotna wysyłana do kandydata jest zgodna z naturą kontraktu. Jeżeli zastrzeżono anonimowość, wówczas Koordynator Językowy nie ujawnia żadnych nazwisk; jeżeli tożsamość osób zaangażowanych ma być ujawniona, wówczas egzaminator podpisuje ewaluację, a także poznaje tożsamość kandydata, co umożliwia wymianę informacji zwrotnych.

W sytuacji odroczenia Egzaminu Pisemnego kandydat może napisać go ponownie i ponownie złożyć. Koordynator Grupy Językowej zaakceptuje egzamin do dalszej oceny tylko wówczas, jeżeli Superwizor Prowadzący ponownie przeczytał egzamin i oświadczył na piśmie, że uważa poprawioną wersję za spełniającą standardy wymagane do tego, aby zdać egzamin.

8.7 Odwołanie

Procedura odwołania jest implicytnie wbudowana w procedurę oceny egzaminu. Jednakże, w wyjątkowych okolicznościach, kandydat może chcieć odwołać się od wyników egzaminu lub samego procesu [oceniań]. W takim przypadku może on wykorzystać Procedurę Odwołania opisaną w Rozdziale 9.10.